

Fiar-se de Déu

Sense Crist, no fem res. És l'ensenyament que el Mestre va donar als deixebles en l'escena de la pesca miraculosa i que es repeteix en les nostres vides.

Sant Lluc explica que en una ocasió el Senyor predicava a la vora del llac de Galilea, i eren tants els que volien escoltar-lo que va haver de demanar ajuda. Uns pescadors rentaven les xarxes. Havien acabat la part fonamental de la feina i s'ocupaven en altres activitats accessòries, segurament amb la idea d'anar-se'n com més aviat a casa i descansar. Jesucrist es va ficar en una de les barques, la de Simó, i des d'ella va seguir parlant a la multitud.

L'evangelista no s'atura a explicar-nos el contingut de l'ensenyament del Senyor. En aquesta ocasió hi ha altres fets cap als quals vol atreure la nostra atenció, perquè contenen unes lliçons molt importants per a la vida cristiana.

LLUITA I CONFIANÇA

Potser Pere i els seus companys pensaven que, en acabar de parlar, Jesús tornaria a la riba i seguiria el seu camí. No va ser així, es va dirigir a ells i els va demanar que tornessin a començar la seva tasca, la qual eren ja a punt d'acabar. Es van sorprendre, però Simó va tenir la grandesa d'ànim de sobreposar-se al cansament i contestar: *Mestre, ens hi hem escarrassat tota la nit i no hem agafat res; però, ja que tu ho dius, calaré les xarxes*¹.

Havien treballat tota una nit. I havia estat endebades. Sabien fer-ho, era la seva professió, tenien experiència. Tot això, però, no havia estat suficient: havien tornat cansats i de buit. No sembla aventurat suposar que estarien desanimats. Potser algú havia pensat fins i tot que amb aquell ofici no es podia tirar endavant i havia experimentat el desig –més o menys contingut— de deixar-ho tot, perquè l'envaïa una sensació d'inutilitat.

Sabem que aquesta història acaba amb una pesca abundant. Si ens demanem per la diferència entre aquesta eficàcia i el fracàs nocturn, la resposta és immediata: la presència de Jesucrist. Totes les altres circumstàncies d'aquest segon intent semblen menys favorables que les del primer: les xarxes sense acabar de netejar, l'hora poc apropiada, la deteriorada condició física i anímica dels pescadors...

El Senyor se serveix de tot això per donar-los i per donar-nos un ensenyament espiritual molt important: sense Crist no fem res. Sense Crist, el fruit de la lluita serà cansament, tensió, desànim, ganes de deixar-ho; sense Crist tractarem d'enganyar-nos fent les circumstàncies culpables de la ineficàcia, sense Crist ens envairà la sensació d'inutilitat. En canvi, amb Ell la pesca és abundant.

La santedat no consisteix en el compliment d'un conjunt de normes. És la vida de Crist en nosaltres. Per això, més que en fer, rau en deixar fer, en deixar-se portar, però corresponent. *Tu, cristià, i com a cristià fill de Déu, has de sentir la greu responsabilitat de correspondre a les misericòrdies que has rebut del Senyor, amb una actitud de vigilant i*

¹ Lc 5, 5.

***amorosa fermesa, perquè ni res ni ningú no pugui desdibuixar els trets peculiars de l'Amor, que Ell ha imprès en la teva ànima*².**

Quan lluitem per ser sants, el fil de la nostra voluntat es troba amb el fil de la Voluntat de Déu i s'entrellaça amb Ell per formar un teixit únic, una sola peça, que és la nostra vida. Aquesta trama ha d'anar fent-se cada vegada més densa, fins que arribi un moment en què la nostra voluntat s'identifiqui amb la de Déu, de tal manera que no siguem capaços de distingir una de l'altra, perquè volen el mateix.

Gairebé al final de la seva vida a la terra, Jesús confia a sant Pere: *t'ho ben asseguro: quan eres jove et cenyies tu mateix i anaves on volies, però a les teves velleses obriràs els braços i un altre et cenyirà per portar-te allà on no vols*³. Abans et recolzaves en tu, en la teva voluntat, en la teva fortalesa, abans pensaves que la teva paraula era més segura que la meua⁴... i ja veus els resultats. A partir d'ara et recolzaràs en mi i voldràs allò que jo vulgui... i les coses aniran molt millor.

La vida interior és una tasca de la gràcia que requereix la nostra cooperació. L'Esperit Sant bufa i impulsa la nostra barca. Per a la nostra correspondència disposem de dos remes, per dir-ho d'alguna manera: d'una banda, el nostre esforç personal, d'una altra, la confiança en Déu, la seguretat que Ell no ens deixa. Els dos remes són necessaris i hem de desenvolupar els dos braços si volem que la vida interior avanci. Si falla un, la barca gira sobre si mateixa, és molt difícil de governar, l'ànima camina llavors com a peu coix: no avança, s'esgota, acaba per defallir i cau fàcilment.

Si manca la decisió eficaç de lluitar, la pietat és sentimental, les virtuts escassegen: l'ànima sembla omplir-se de bons desitjos, que resulten, però, ineficaços quan arriba el moment de l'esforç. Si, en canvi, tot es confia a una voluntat forta, a la decisió de lluita sense comptar amb el Senyor, el fruit és aridesa, tensió, cansament, tedi d'una baralla que no porta peixos a les xarxes de la vida interior i de l'apostolat: l'ànima es troba, com Pere i els seus companys, en la nit infructuosa.

Si advertim que quelcom d'això ens passa, si de vegades caiem en desànims per recolzar-nos massa en el nostre coneixement o experiència, en la nostra voluntat decidida i forta... i poc en Jesucrist, demanem al Senyor que pugui a la nostra barca. Ens importa molt la seva presència; molt més que els resultats del nostre esforç. És de notar que el Senyor no promet una gran pesca, i Simó no l'espera. Però adverteix que de tota manera paga la pena treballar pel Senyor: *in verbo autem tuo laxabo retia*⁵.

ABANDONAMENT

Tornem ara una mica enrere i adrecem l'esguard a la petició de Jesús. *Tira llac endins i caleu les xarxes per pescar*⁶.

² Forja, n. 416.

³ Jn 21, 18.

⁴ Cf Mt 26, 34-35.

⁵ Lc 5, 5.

⁶ Lc 5, 4.

Duc in altum. Porta la barca al fons. Per endinsar-se en la vida interior cal renunciar a tenir els peus en un terreny ferm, totalment dominat; cal avançar fins a llocs on fàcilment hi haurà onades, on la barca es mou i l'ànima adverteix que no ho controla tot, on si caiguéssim a l'aigua podríem enfonsar-nos.

No serem més segurs a la riba, o on l'aigua no superi els genolls, o la cintura, o com a màxim les espatlles? Potser, efectivament, ens sentiríem més segurs. Però a la riba no es pesca res que pagui la pena. Si volem calar les xarxes per pescar hem de portar la barca al profund, cal sacsejar la por a perdre de vista la costa.

Quantes vegades Jesucrist tira en cara als deixebles la seva por!: *Per què sou tan covards, gent de poca fe?*⁷. No mereixerem nosaltres aquest mateix retret?: Per què no et fies? Per què vols dominar-ho i controlar-ho tot? Per què et costa tant caminar quan el sol no llueix en tot el seu esplendor?

L'ànima tendeix instintivament a cercar referències, senyals que li confirmin que va bé. El Senyor ens les concedeix en moltes ocasions, però no creixerem en la vida interior si deixem que ens s'obsessioni la necessitat de comprovar el nostre progrés.

Potser tenim l'experiència que en moments d'inquietud, en què no tenim un judici clar sobre la nostra rectitud i ens deixem arrossegat pel desig de cercar a tota costa una resposta, acabem atribuït a una circumstància nímia un valor que objectivament no en té: una mirada somrient o seriosa, un elogi o una correcció, una circumstància favorable o un revés, és suficient per pintar amb el seu to brillant o fosc fets amb els quals no guarden cap relació.

El creixement en vida interior no depèn de que estiguem segurs de quina és la Voluntat de Déu. L'afany desmesurat de seguretat és el punt on el voluntarisme es troba amb el sentimentalisme. De vegades, el Senyor permet una inseguretat que, ben enfocada, ens ajuda a créixer en rectitud d'intenció. El que importa és abandonar-se en les seves mans, i en aquest fiar-se d'Ell hom troba la pau.

Amb la nostra lluita no cerquem de provocar sentiments agradables. Moltes vegades els tindrem; altres, no. Una mica d'examen possiblement ens faci descobrir que els busquem amb més freqüència de la que ens imaginem, si no en si mateixos, si com a senyal de que la nostra lluita és eficaç.

Ho advertirem, per exemple, en experimentar desànim davant una temptació a la qual no cedim, però que persisteix; en sentir enuig perquè alguna cosa ens costa i –així raonem— no ens hauria de costar; en notar molèstia perquè el lliurament no ens atrau de la manera sensiblement imparabile que ens agradaria...

Hem de lluitar pel que podem lluitar, sense donar-nos cops de cap contra allò que no és pas a la nostra mà dominar: els sentiments no estan totalment sotmesos a la nostra voluntat i no podem pretendre que ho siguin.

⁷ Mt 8, 26. Cf. Mt 14, 31.

Hem d'aprendre a abandonar-nos, deixant en mans de Déu el resultat de la nostra lluita, perquè només la confiança en Ell venç aquestes inquietuds. Si volem ser pescadors d'altura, hem de portar la barca *in altum*, on no fem peu; hem de superar el desig de cercar referències, d'experimentar que anem endavant. Però per aconseguir-ho és decisiu recolzar-se en la contrició.

RECOMENÇAR

Simó i els seus companys van seguir el consell del Senyor *i van arreplegar tant i tant de peix que les xarxes se'ls esquinçaven*⁸. Del fruit d'aquella audàcia es van beneficiar altres que van venir a ajudar-los, i les dues barques es van omplir tant que quasi s'enfonsaven. Una abundància tan extraordinària va portar a Pere a advertir la proximitat de Déu i sentir-se indigne de tal familiaritat: *Aparta't de mi, Senyor, que sóc un pecador!*⁹. Tanmateix, pocs minuts després, *ho deixaren tot i el van seguir*¹⁰. I van ser fidels fins a la mort.

Pere va descobrir el Senyor en aquella pesca extraordinària. Hi hauria reaccionat de la mateixa manera si la nit anterior li hagués anat bé en la feina? Potser no. Potser en un fruit especialment generós hauria reconegut un ajut de Jesucrist, però no hauria advertit fins a quin punt Déu era a prop i que tot l'hi devia a Ell. Perquè el miracle mogué l'ànima de Simó, convenia que la nit anterior li hagués anat molt malament malgrat el seu afany sincer.

El Senyor se serveix dels nostres defectes per atraure'ns vers Ell, sempre que ens esforcem sincerament per vèncer-los. Per això, lluitant, hem d'estimar-nos com som, amb els nostres defectes. En fer-se home, el Verb va assumir unes limitacions: les pròpies de la condició humana, aquestes davant les quals nosaltres de vegades ens rebel·lem. En el camí d'identificació amb Crist és clau assumir els propis límits.

Tantes vegades és precisament la consciència serena de la nostra indignitat la que ens fa descobrir Crist al nostre costat, perquè veiem clar que els peixos que hi ha a les nostres xarxes no els ha posat pas aquí la nostra perícia, sinó Déu. I aquesta experiència ens omple de goig i ens convenç una vegada més que la contrició ens fa avançar en la vida interior.

Llavors, com Pere, ens llancem als peus de Jesucrist, i, també com ell, acabem per deixar-ho tot –fins i tot aquesta pesca extraordinària!– per seguir-lo, perquè només ens importa Ell.

La promptitud per a la contrició marca el camí de l'alegria. Precisament la vida interior ha de ser això: **començar... i recomençar**¹¹. Quina alegria pregonada experimenta l'ànima quan descobreix a la pràctica el significat d'aquestes paraules! No cansar-se de recomençar: heus aquí un secret per a l'eficàcia i per a la pau. Perquè qui té aquesta actitud deixa treballar l'Esperit Sant en l'ànima, col·labora amb Ell sense pretendre substituir-lo, lluita amb tota energia i amb plena confiança en Déu.

J. Diéguez

⁸ Lc 5, 6.

⁹ Lc 5, 8.

¹⁰ Lc 5, 11.

¹¹ Camí, 292.